

Geen vijand kan tegen Hem op

Bijbelstudie 8 over Joël

Startopdracht: lees hardop Joël 4,1-8

1 Het oordeel | Zoals het met de sprinkhanen afgelopen zal zijn, zo ook met ‘de volken’. Het is wat merkwaardig, we hadden in het eerste deel van de profetie nog niet zoveel van de misdaden van de volken gehoord. Alleen dat zij wellicht de spot met Israël gingen drijven (2,17). Nu komen we de namen tegen van Tyrus, Sidon en de Filistijnen (4,4). Verderop ook nog Egypte en Edom (4,19). Het thema ‘dag van de HEER’ uit het eerste deel van Joel keert terug in dit tweede deel: God komt actief ingrijpen in de wereld. Zo maakt Hij naam in de geschiedenis.

2 De misdaden | Wat de volken gedaan hebben is niet gering (4,3-4; 6-7; 13 en 19). Misdaden tegen de menselijkheid zouden wij nu zeggen: deportatie van een volk en mensenhandel in de sfeer van prostitutie. Het enige waar het hen om ging was winst en losbandigheid. Het past in het beeld van de willekeurige behandeling van krijgsgevangenen (Rechters 5,30). Kinderen misbruiken voor je eigen gewin wordt elders sterk afgekeurd: Jona 4,11; Matteüs 18,6, vergelijk Genesis 43,9. Zij vergrijpen zich aan Gods eigendom en dat neemt Hij hoog op. Vergelijk hierbij de wet van Mozes over de behandeling van krijgsgevangenen, Deuteronomium 21, 10-14.

3 De vergelding | of het hier al gaat over de ballingschap naar Assyrië (722 v. Chr.) of Babylon (586 v. Chr.) is niet helder. In het boek Rechters is sprake van jaarlijkse rooftochten door volken uit het oosten (in de tijd van Gideon, Rechters 6,3-5 en 7,12; let op de vergelijking met sprinkhanen!). Het kan in Joëls tijd gebeurd zijn dat ouderen en jongeren in verschillende oorlogen zijn weggevoerd. Maar wie het ook deed, iedereen krijgen te maken met de HEER die voor Israël opkomt. Hij zal de volken zelf laten voelen wat zij anderen hebben aangedaan. Oog om oog, zeg maar, tand om tand (4,7-8, zie ook vers 19).

4 Terugkeer | God belooft dat hij allen terughaalt die eerder zijn weggevoerd (4,7). Degenen die hen destijds hebben weggevoerd zullen dat niet kunnen voorkomen. Zo is de HEER een toevlucht voor zijn volk (4,16). Het meest bekende voorbeeld van terugkeer is de groep die terugkeert uit de ballingschap in de tijd van Zerubbabel, Ezra en Nehemia. Maar het is wel *een rest* die terugkeert (verg. Jesaja 7,3). Een ander deel bleef in de landen wonen en hun kinderen daarna ook. Blijkbaar is Gods belofte niet een automatisch werkende kracht. Je kunt er ook nee tegen zeggen.

Gespreksvragen:

1. Het oordeel over de volken in het Oude Testament krijgt een vervolg in het laatste oordeel over de wereld, 1 Tessalonicenzen 1,10 en Openbaring 20,11v. Speelt het laatste oordeel een belangrijke rol in je geloof?
2. Sociaal onrecht, zoals kinderprostitutie bestaat nog steeds:
https://www.youtube.com/watch?v=DRCIN_Tnrxo en <https://www.freeagirl.nl/> Wat kunnen we er tegen doen?
3. Is het opleggen van vergelding passend bij de vergeving die Jezus ons leert. Betrek hierbij Matteüs 5,43-48 en Romeinen 13,1-7. Wat denk je van de hel als plek voor eeuwige vergelding?

Verder lezen:

Over het *verzamelen voor het gericht*: Ezechiël 22,19 (Israël in Jeruzalem); Sefanja 3,8 (volken); Micha 4,12. Hier in Joël 4,2 wordt de ‘Vallei van Josafat’ als locatie genoemd. Geografisch is dat dal niet bekend. Misschien gaat het om de naam ‘Josafat’, wat betekent ‘de HEER houdt gericht’. Mogelijk klinkt hier een verwijzing naar de klinkende overwinning van koning Josafat op een vijandelijke coalitie van Moabieten, Ammonieten en Menuieten, zie 2 Kronieken 20. Een symbolische naam voor een vallei of dal vinden wij ook in Jesaja 22,1 en 5 ‘Dal van het visioen’; Ezechiël 39,11 ‘Dal van het leger van God’. Over de scheiding spreekt ook de Heer in Matteüs 13 en 25.

Uit de belijdenis kun je hierbij betrekken: Artikel 37 van de *Nederlandse Geloofsbelijdenis* over het laatste oordeel. En zondag 19 en 22 van de *Heidelbergse Catechismus*: over de Heer die komt om te oordelen de levenden en de doden.

<https://www.gkv.nl/download/4135>

*

Kijk op het Youtubekanaal van De Fontein voor korte videoclips waarin ds. Simon van der Lugt hardop nadenkt over het thema van deze Bijbelstudie.

<https://youtu.be/zw1-UaZNJTs>